

SAOPŠTENJE 136/2024

Datum objave:
22.10.2024.

Preliminarni podaci

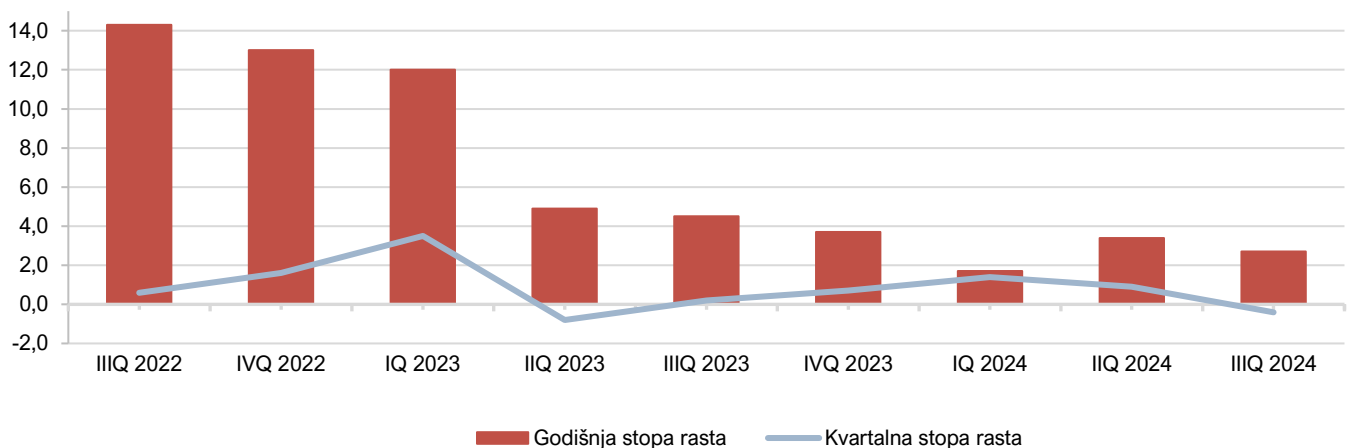
Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda

Treći kvartal 2024.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori u trećem kvartalu 2024. godine u odnosu na treći kvartal 2023. godine bilježe rast od 2,7%. Posmatrano prema sektorima Klasifikacije djelatnosti 2010, u poređenju sa trećim kvartalom 2023. godine, sektor *Vađenje ruda i kamena* bilježi rast od 7,9%, sektor *Prerađivačka industrija* bilježi rast od 1,7%, dok su cijene u sektoru *Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija* u prosjeku ostale nepromijenjene, odnosno ostale su na nivou cijena iz trećeg kvartala 2023. godine.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori u trećem kvartalu 2024. godine u odnosu na drugi kvartal 2024. godine bilježe pad od 0,4%. Posmatrano prema sektorima Klasifikacije djelatnosti 2010, u poređenju sa drugim kvartalom 2024. godine, sektor *Vađenje ruda i kamena* bilježi pad od 3,2%, sektor *Prerađivačka industrija* bilježi rast od 0,4%, dok su cijene u sektoru *Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija* u prosjeku ostale nepromijenjene, odnosno ostale su na nivou cijena iz drugog kvartala 2024. godine.

Grafik 1. Stope rasta proizvođačkih cijena, u %

- ❖ **Godišnja stopa rasta** – promjena cijena u tekućem kvartalu u odnosu na isti kvartal prethodne godine, u %.
- ❖ **Kvartalna stopa rasta** – promjena cijena u tekućem kvartalu u odnosu na prethodni kvartal, u %.

Tabela 1. Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda

NACE Rev.2	NAZIV	III Q 2024 Ø 2023	III Q 2024 II Q 2024	III Q 2024 III Q 2023	I-III Q 2024 I-III Q 2023
	UKUPNO	102,4	99,6	102,7	102,6
B	Vađenje ruda i kamena	106,5	96,8	107,9	109,4
C	Prerađivačka industrija	101,8	100,4	101,7	101,1
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0	100,0
B	Vađenje ruda i kamena	106,5	96,8	107,9	109,4
05	Vađenje uglja	106,9	96,5	108,5	110,0
07	Vađenje ruda metala	105,3	97,3	103,7	107,9
08	Ostalo rudarstvo	101,2	100,1	100,6	101,1
C	Prerađivačka industrija	101,8	100,4	101,7	101,1
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	100,4	100,8	101,1	99,3
11	Proizvodnja pića	104,9	100,0	103,6	104,3
12	Proizvodnja duvanskih proizvoda	100,0	100,0	100,0	100,0
14	Proizvodnja odjevnih predmeta	109,0	103,1	109,8	104,3
16	Proizvodi od drveta, plute i sl.	98,6	97,7	98,1	100,1
17	Proizvodnja papira i proizvoda od papira	99,4	100,0	98,6	99,9
18	Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	100,0	100,0	100,0	100,0
20	Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	103,2	102,1	103,2	101,4
21	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata	109,3	100,0	109,3	107,2
22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	100,0	100,0	99,3	100,1
23	Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	100,4	100,1	100,3	100,3
24	Proizvodnja osnovnih metala	102,6	101,0	103,2	101,0
25	Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja	107,2	100,4	106,4	107,8
27	Proizvodnja električne opreme	101,1	100,0	100,0	101,4
28	Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenuta	100,0	100,0	100,0	100,0
31	Proizvodnja namještaja	104,2	101,5	102,9	103,7
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0	100,0
35	Snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0	100,0
	Izabrane grupe proizvoda				
	Elementi i materijali za ugrađivanje u građevinarstvu	101,8	100,7	101,9	100,9

Tabela 2. Specijalni agregati

PO NAMJENI POTROŠNJE	III Q 2024 Ø 2023	III Q 2024 II Q 2024	III Q 2024 III Q 2023	I-III Q 2024 I-III Q 2023
Energija	102,9	98,8	103,5	104,0
Intermedijalni proizvodi, osim energije	99,8	100,5	100,7	98,7
Kapitalni proizvodi	107,3	100,4	106,7	107,7
Trajni proizvodi za široku potrošnju	104,0	101,4	102,7	103,6
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	102,7	100,3	102,1	102,2

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda koji se izračunavaju na osnovu cijena prikupljenih od domaćih proizvođača realizovanih na domaćem tržištu služe kao jedan od osnovnih kratkoročnih indikatora u ekonomskim analizama i prikazima.

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama. U cijenu nije uključen porez na dodatu vrijednost (PDV).

Kao okvir za obuhvat u ovom istraživanju koristi se Statistički biznis registar. Izveštajne jedinice za obračun indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda su privredna društva koja se bave industrijskom proizvodnjom (sektori B, C i D [Klasifikacije djelatnosti 2010](#), koja sadržajno i strukturno u potpunosti odgovara klasifikaciji NACE Rev.2), kao i dijelovi privrednih društava koja su razvrstana u druge sektore Klasifikacije djelatnosti, a zadovoljavaju kriterijume predviđene za ovo istraživanje. Uzorak i ponderi su bazirani na godišnjem istraživanju Industrijske proizvodnje (PRODCOM). Proizvođači su odabrani kao najveći proizvođači kategorija proizvoda koje su uključene u istraživanje.

Specijalni agregati:

Energija – uključuje djelatnosti vađenja, proizvodnje, prerade i distribucije energenata.

Intermedijalni proizvodi – uključuju proizvode koji su finalni proizvod jednog proizvodnog procesa, ali se mogu koristiti kao input u drugom proizvodnom procesu.

Kapitalni proizvodi – uključuju tešku opremu koja zahtjeva relativno velike investicije, a kupuju se za korišćenje tokom dužeg vremenskog perioda.

Trajni proizvodi za široku potrošnju – uključuju proizvode za masovno tržište koji su namijenjeni da traju više godina.

Netrajni proizvodi za široku potrošnju – uključuju proizvode za masovnu potrošnju, kupljene od strane potrošača za svakodnevnu ili učestalu upotrebu.

Od januara 2024. godine, referentni period za obračun Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je 2021=100¹. Ova metodološka promjena je ujedno zahtjev Eurostat-a i odnosi se na sve kratkoročne statistike.

Poslednji objavljeni podatak se smatra **preliminarnim** i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Indeks proizvođačkih cijena](#)

¹ U prethodno objavljenom saopštenju bilo je navedeno da je 2015=100, a nakon uočene tehničke greške ispravljeno je na 2021=100.